

Lajtos Nóra

Ki betűzi ki...*Nagy Gáspár emlékezete*

Ki betűzi ki nekünk a múltat,
a bérbaltavári jászolodat?

Ki betűzi ki nekünk a hiányodat,
az ima-térdeplő zsámolyodat?

Ki betűzi ki nekünk a harangszókat,
a szívben zúgó-elhaló morajokat?

Ki betűzi ki nekünk a félelmünket,
a *sírsovány* ajkakká szikkadt rémületet?

Ki betűzi ki nekünk a hitet,
oltó késsel a bordák közé ki metsz?

Ki betűzi ki nekünk a könnyeket,
a *fény vesztőhelyébe* sorjázó éjeket?

Ki betűzi ki nekünk az anyaföldet,
az idő göröngyeiben csírázó kegyet?

Ki betűzi ki nekünk *sárfeliratodat*,
a szent humuszba lépő talpnyomodat?

Ki betűzi ki nekünk ötvenhatodat,
csillaghulló forradalmi mámorunkat?

Ki betűzi ki nekünk a szerelmedet,
a gyónásra sorban álló testvéreidet?

S ki betűzi ki nekünk végre a neved?

(hallom Istent, amint súgja,
Odaát is mennyire szeret...)

hajtások**behajtás**

utak pora fojt
táblányira a halál
zsákfalu-magány

kihajtás

buggyan a tavasz
rügyfakadó barkaág
várja az imát

lehajtás

fejét lehajtó
tulipánszirmok kertje
szépül reggelre

felhajtás

nadrág szára lóg
bele az éjszakába
felfércelt sorsok

meghajtás

villogó kütyü
garázskapu-meghajtás
szabad utat ad

elhajtás

test a testben nász
a méhben nyugvó magzat
vérző venyige

Bozók Ferenc

Búvár

Én vagyok a sötét búvár,
kit a mélyben sötét bú vár.
Mégis úszom, félénk cápa
mélysötét örök honába.
Mert ha fénybe vágysz repülni
sötétbe is kell merülni.
Mielőtt megváltott volna,
„szálla alá a poklokra”.

Ostya

A tágas ürrel egy vagyok
hisz benne létezem
Jézus is, parány ostyába
gyömszölt végtelen.

**Szegénylegény
vagyok én**

Szegénylegény vagyok én,
BKV-val járok én,
iPhone-om nincsen,
szétszakadt a wifim s ingem,
nem megy át a linkem.

Szeretvers

Úgy szeretném megölelni
mind, ki egykor szeretett,
mikor sírtam velem sírt és
ha nevettem, nevetett.

De szeretném megölelni
mind, ki jóra oktatott,
ki vigasztalt, aki szólt pár
bátorító mondatot.

Úgy szeretnék megölelni
minden pletykás háрпиát,
aki nyelvét köszörülve
kígyót-békát rám kiált.

De szeretném megölelni
minden ellenségemet
aki tettel, gonosz szóval
sietteti végemet.

Kovács Daniela

Szóhagyaték

Még meg kellene írni azt a verset,
mely szolgálásra kárhóztatva szétég,
mely öröktől fogva lelkemben erjed
megfojtva békém tiszta szívverését.

De csak vonaglik, sanyargat és gyötör,
majd rám- rám üvölt: „még ne, még ne akard!”,
s akár a szerelmes szívet a gyönyör,
lázadó tüzével átdöf, mint a kard.

Tűröm hát, hagyom, hogy véreimből igyon,
harapjon, marjon, rágjon, mint a féreg,
s mint tenger, mely nem tudja merre ringjon,
árasszon el, mint árapály a stéget.

És ha megérett, törjön ki, mint vulkán,
mely vérmesen békés égboltot bököd,
majd mint Istentől szökő szent fényhullám,
itasson jól át minden lélekrögöt.

Még meg kellene írni azt a verset,
amely rút fekélyként rögvest kifakad,
kivárom azt az áve-szavú percet,
mert meghalnom is csak azután szabad.

Az utca és a föld fiának

A távolban ma angyalsereg danáz,
hol mennyei hárfák zengése zokog,
lány ütemére ring a zsenge kalász,
lopott morzsáin a szívem feldobog.

Két dobogás közt, csöndben Téged kajtat,
akár egy együgyű, oktalan balog,
bár szóra bírnám hűvös, síri ajkad,
Te visszajáró, Te, magasztos Halott.

Ha ma élnél, itt, hol új eszmék forrnak,
látnád, akad szív, melyben jóság tanyáz,
nem éreznéd már keservét a sorsnak,
s nem inná el végleg nedveid a láz.

Nem tengődnél kifosztva, elhagyatva,
mint itt e versben, amelyben hangtalan
senyved egy mondat, ahol megtagadta
a hű állítmányt az áruló alany.

Óvnálak. Úgy lennék eléd szórt remény,
hogy messze elúznék minden bántalmat,
ma végre csügghetnél meséid tején,
s a nagy mindenséggel mérhetnéd magad.

Látod? Eggyé válok a kábulattal,
s míg szemem sarkán egy könnycsepp kiragyog,
rám sziporkázzák fényük ámulattal
a szép homlokodon kigyúlt csillagok.

Fényszomj kínoz

Kőfalak húzódnak köröttünk égig,
jaj, ez a sötét sok szemet lehuny.
Hol van a fény? Melyik ablakba kéklik?
Egy mécsvilág sem reszket most sehun.

Van súlya még a bilincses ökölnak,
ketté is törhet gyöngé derekam,
de versért szántom föl a csöndrögöket,
mert annak fénye, annak lelke van.

Kajtatok egy rést, keresek egy portát,
itt feltáratlan marad a titok,
valakik sírul szánták ezt a fogdát,
ha nem szököm el, rajtam is kifog.

Rőzséket gyújtok, új tűzzel a számban,
hátat fordítva rozsdás rácsoknak,
mások tűzénél mindörökkön fáztam,
fölszítom hát a saját lángomat.

Záró akkordok

Holnap majd újra kínigába hajtom
a nyakas hűséget esküvő fejem,
de ma még... ma még hallatom a hangom,
és szövétnekül gyújtom föl a szemem.

Majd lángot lopok a Nap parazsából,
mely ligetünk pucér fái közé bútt.
(Úgy szállt alá az égbolt magasából,
hogy tűzre tett vasként pattogott az út.)

Magammal hoztam szférák zenéjéből
ezernyi dallamot, ezernyi mesét,
titkokat félig-nyílt ajkak széléről,
hogy feltépjem velük szívetek hegét.

Csókokat hoztam, vágyak harsogását,
és azok visszhangzó danáját, ha van,
a dombbá örölt hegyek arcvonását,
szépségét annak, amire nincs szavam.

S mint hullámos nagy tengerben az Élet,
fényben merülök előttetek nyakig,
bár ragadnék most lelketekben végleg,
akár az iszapba süppedő ladik.

Fazekas József

A sokaság sivataga

(homok és oázis)

1
A sokaság sivatagának
része vagyok,
koptat az idő,
föl-le fut velem,
esőre vágyom,
összetartson,
így teljes az életem.

2
Baktatát a balga,
rakva hajója
messzi világok kincseivel,
akinek sikerült
s a félelem meg nem ült,
lelkét vakítja el a siker.
A szép óra veszendő,
nincs biztos, bő jövő,
lesz-e majd támasza
szerencsédnek?
S ha megfúj a félelem,
megint csak por leszel,
hol talál rád a zöld remény.

3
Imádva gyűlt nagyváros!
Minden csábít,
a fény, a mocsok,
zajokban fürdik a nyüzsgés,
olykor meg nyög.
Arctalan, rohanó porszemeket
présel a mindig rövidma,

szagok, illatok gátja
oldja föl az ösztönöket,
mire átérsz egy lámpánál
a túloldalra, már nem is te vagy.
Bűnök és erények kit érdekel,
a lényeg ugyanaz.

4
Majd megszelídülsz,
mint a végsőig hajsolt vad,
kezessé válik benned
az elcsatangolt értelem,
hozzáfogsz
s teszed, ami fölemel,
hogy ne sodorhasson el
a hazudság,
a könnyöklő ügyesség,
érdek-hőbörgők
sokasága.

5
Irgalmas oázis!
Kőfal-menedék,
éltető víz bölcsője
pálmafák álca-mélyén,
hallom némaságotat.
Csak az élet él túl mindent.

Föl-le világomban

Amid csak volt
mindent ideadtál,
nem fog baj rajtam
sem rút világ,
megőrzött két szemed,
karjaid, a szíved,
föl-le világomban
magad vagy az élet.

Tedd le terhedet

Gyűlölet, harag, gyanakvás,
vélt s valós régi bánatok
rád súlyosulva kikezdek életed:
tedd le terhedet.

Egy hely akad e zajos Földön
s te zarándok vagy, még odaérsz,
elég, ha csak a lelkedet viszed:
tedd le terhedet.

Elindulni mindig nehéz,
cipelned kell végig a súlyt,
ólomszürke, haragos zajt, csöndet:
tedd le terhedet.

Ott nézz föl Rá, vár a húsvét,
elfordul lelkedről is a nagy kő,
derengni kezd a kibőjtölt kezdet:
letted terhedet.

Szívemet takarják

Csak a rosszabbnál rosszabb hírek,
ettől sajog bennem az élet,
mondjanak bármit az okosok,
el már semmitől sem kábulok.
A fent messze s itt mindig lent,
a mérleg össze-vissza leng,
nem az elemmel van a hiba,
az az iránytű nem lesz ócska.
Riherongy, csaló, pihe az ígéret,
máz alatt porladnak a nincsek.
Átlátok rajtad kicsaholt érdem.
Estére megkönnyül a lelkem,
s dallá szelídülnek mind a hírek,
szívemet takarják féltő, hú kezek.

Szabó Tamás: *Mozdulat*
100×120 vászon, vegyes technika

Non plusz ultra

A fák lombjain átsejlik az este,
ruhát vált az ég, színeset:
lila-kék, vörös és könnyű-fehéret
s kezemre hűl sóhajnyi permet.
A poros zajban oly bonyolult minden,
itt a rohanás kormos karja sem szorít,
úgy tűnik elő minden, ahogyan lényege:
a rút rút, a szép szép.

S hallok a pányvázó csöndet,
amint magukból kibeszélnék mindent,
a jót, a gyarlót,
amibe lassan belehalunk mind,
szép sorban, kivétel nélkül,
hitzegők és álmodók.

Ők kibeszélik, megtehetik,
úgy sem érti őket más,
csak az,
akit a mesék ringattak vénné,
a három próbát kiálló bátrak,
sárkányölő királyfi jelöltek,
a pironkodni tudó végtelen anyák.
Ők értik és tudják,
nem tévednek a fák,
a felhők, a fények,
a nappalok, az alkonyok,
a könnyű és a súlyos évek
s kérdezem, mert nem hiszem,
lássak is bármit fönn és lenn,
te nagyobb vagy, mint az Isten,
te, gyarló ember.

Miért hitegetsz?
Miért? Miért?

Nagy Zita

Hat történet

különös ma
nem a téli nap
forrósága volt
sem a tűzszín
metrólámpa lángja
az erdbergi felüljáró
– rezgő üvegén –
visszaverődött város-
kép-telen kihaltsága

csupán pillanatnyi volt!

ahogy átkeltél
– az utcán –
pedig nem is
te voltál lehet-
tél? összeborulva én
sem én, fantomképű
múltból vacogássá
– váltam –
démonaim vad
ágyasává, maradni
sosem, csak távolodni
tudtam, kergetve
világot van-e vége
vagy legalább kerete?

faragnak ránk ős-modern
félelmeket: egy életet
két halál vált
– meg-
maradni nekünk mi-
fog-laljuk időnk
legalább mint sün a hús
esőcseppeket
döfhetjük tüskéinkre

– könnyeinket –
hátrahagyva a
Dunán hínáros hullámok
virrasztanak velem át
mégis összes olajzöld
éjjelem adnám
egyetlen steril nappalért

világosban
– ha makulátlan volna –
a valóság világosbarna
szmokingban
zaj-színszmozgként
tompítja érzékeink
plakátokkal pátyolgat:
egyedül soha ne érezd magad
tele az élet

szabad hely, nem tudni
a reggeli villamoson
vagy a temetőben kevesebb
sorban áll az ember
és harcban, kiváltképp béke-
időben-
volt és lesz itt minden
majd kiderül
közönnyel vagy vérrel
írnak tovább históriát

előre gyártott instant
– sorsunk –
ha átvettük
hol tiltakozhatunk?
hiszen ki nem fizettük
azt most törlesztjük

engedni egyszerűbb-e?
konok kölyök a káprázat:
főképp az önkép
fitness wellness
superfood, ha minden-mentes
szolárium manikűr
semmit nem ér míg
online posztolt photosopolt
hamis hibátlanságotra
hányan nem klikkeltek
kínlódik a lét
kacag a vég:
örökké úgysem élünk

atomkatasztrófára sincs szükségünk
se földmozgásra, tűz- és vízárta,
apályra
– ahogy eddig –
a pusztítás feltalálja magát
– így vagy úgy –
teli társ orosz rulett:
minden
vagy épp
semmi esély
csak aspektus az egész
kiáltásaink végül
összeöltik
az öreg csöndekkel

a néma tébolyban
nekem mégis
hallanom kell
a kézfogásokat
mindet
a sétákat a schönbrunni fák közt
a csókokat a padovai árkádok alatt
az öleléseket mindenhol
leginkább a mosolyokat
a mosolyokat örökké
míg a fedetlen válladról őrzött
apró fügemagnyi fények a végső
eszméletig el nem kísérnek

M. Fehérvári Judit

A Nem tudok többé ciklusából

Nem tudok többé fényt fűjni a csillagokba,
és zajt csiszolni a csöndből,
pedig annyira közel voltak hozzám...
És szó szerint fordítottam a csigák útjait.
Tükröket mutattam az éjjeli némaságnak
és kirántottam a rétek szőnyeget,
hogy újra elföldelhessem bántó szavaim,
melyeket a felhők kovászából gyúrtam,
hogy megkelvén ismét ragyogást süssenek
a haldokló Földre, és gyermekkorom kaleidoszkópját
tekerjék az akácok lombjaira, és méhek
zümmögjenek jól lakottan a felhők alatt.

Legjobban szülőházam árnyéka hiányzik,
s a létra alatti hűsölés.

Kifeküdni a Napra, az volna jó, s
színeket adni a vasgolyóknak,
utakat faragni, és feltölteni őket
Reménnyel, hogy mégis célba érnek,
de ők is halottak, akár az a régi,
kiszáradt, mocsarassá növekedett
ősi tó.

A csütörtök

El kellett volna veszítenem e napot,
hogy élve maradj...

Meg kellett volna tartanom
az összes többi, mert rád hasonlítottak.

Nem lett volna szabad elveszítenem a szerdát,
mert így közöttünk a valóság és a semmi mezején,
ahol a képzelet is szélként nyargal,
felejtésből ácsolok hidakat,
elfeledett nyelvekből olvasok rád vajákos igéket.

Jégbe fagyott holt levél arcod mégis messziről világít,
s szobámban már a tenger morajlik.
A hely, ahol ültél, egybehömpölyög festményeid színeivel,
minden kitágul, hogy ismét képekké legyen.

Ilyen szigetekről álmodtál, s érezted, tudnál röpködni,
halálfejeket szögeztél gyöngé testedbe, s egészen
a Napig hagyta szárnyalni tested nedveit,
s már nem tudta fölitatni az agyadban
egyre tomboló fortissimo jajokat...

És későn döbrentél arra, hogy, ha lelked
sirállyá lesz is, tested azért itt marad,
melyet az agyhártyagyulladásod miatt
érintenünk sem volt szabad.

Nagy Imre

A hetedik nap

Először
a megszállottak,
majd
a bolondok,
és
a látók;
azután
egy nemzetség,
majd
sok nép,
- aztán
egy kevés;
és azután
már csak az
üvöltő csönd;
és minden
úgy marad;
ez
a hetedik nap.

Van

Van
a szó,
s van
a csend;

S minden
túl,
van
a kegyelem,

amit
mindenki
érez,

de
nem tud
senki sem.

Epidemia*

Végtelenbe mart
tériszony,
csönd és
sikoltás;

Istenem!

* *Járvány, ragályos betegség*

Sem idő, sem tér

Benned és bennem
még
az idő is
elcsúszott,
akár a jó,
és akár
a rossz,-
tudásunk tudása
többé
lényegtelen.

Úgy volna jó

Félelem nélkül,
mint az ázott földek,
csak nézni az eget,
és lenni,
csak lenni,
ahogy az Isten
megteremtett;
várni,
pihenni csendben,
mígnem feljő a Nap;
igen,
úgy volna jó,
egészen, tisztán,
igazán.

Mindenen túl

Én
csak egy
tér-idő elem
vagyok.

Nem alkalmas,
és
nem alkalmatlan
semmire.

A „vagy”-ság
felülírhatatlan
lényege
egyetlen célra
koncentrál:
a „nem vagy”-ságra.

Ebben a képletben
a „veled”,
vagy
„nélküled”
viszonylag
lényegtelen reláció.

Innentől
már csak
az egyedül lehetséges,
reális való -
ami mindenben túlmutat-
lényeges:

a Nem-lét,
amelyben
Isten is
létezik.

*mottó: Simone Weil: „A világ létezik,
rossz, irreális és abszurd. Isten nem
létezik, reális és jó.”

Stancák*

Egy tút
sem lehetett
leejteni; -
a teremtés
zakatolt.

Az erőszaknak
és a hazugságnak
rengeteg
ismeretlen arca van; -
az igazság arctalan.

Régen
egy síkon
láttam mindent; -
ma több síkon
semmit.

Ez a hiány
semmit sem ad,
csak örökre
és végérvényesen
elvesz; -
a rettegés felső foka
nem a tudás hiánya,
hanem,
e hiány
tudása,
ami
mindennél inkább
örökre megítél,
és megsebez.

Kinn korcs idő
ténfereg; -
itt nem lesznek
már ünnepek.

Mégis megyünk

Mégis megyünk,
mind a botlásig,
a koppanásig;
pedig a kőfal
egyértelmű:
rideg, tömör;
és érdektelen,
akár a kéz,
mely végül
behajtja
a könyvet.

hircum

egy vézna bak
áll a sziklán
időtlen nézi
a tájat

néma csend
alvó világ
utolsó álmát issza
az elomló
ősz főveny

nem szól
csak néz

s a levegőtlen légben
lassan-
hirtelen megindul a táj

azután
már csak a zuhanás.

**Stanca: anyaminta. Mélyített mása valamely betűformának, vagy lemeznek.*

Gál Sándor

A lassulás mibenléte

Ahogy most véglegesítettem a „*Kettétört pillanatok*” zárórészét is, valami ismeretlen, megfoghatatlan – megfogalmazhatatlan – üresség nehezedett rám.

Hogy most hogyan, hová és merre?

Kint valódi tél van, havas sötétség, de nem tudok vele mit kezdeni. Régen nem voltam ilyen félelmetes helyzetben! Igazából nem is kellene vele törődnöm, mert holnap vagy holnapután csak előbbre jutok magammal, hiszen van egy-két konkrét feladat, csak ebben a pillanatban nem érzek erőt – mondjam így? – az újra kezdéshez.

Majd holnap vagy holnapután.

Kimegyek az udvarra meghallgatni a csendet.

Január 23-a van, talán... Nem tudom biztosan, de majd utána nézek. A mai nap lényege, hogy Molnár Imre hívott: közeledik a Magyar Széppróza Napja, ideje lenne hozzájárítani a komáromi program megtervezéséhez, s hogy el tudnék-e menni az idej rendezvényre. Ha nem, írhatnék az idej rendezvényre egy köszöntőt vagy alapvetést. Az utóbbit megígértem, s ma el is küldtem. Imre gyorsan válaszolt is, miszerint a leírtak szellemében igyekszik megszerkeszteni a programot, amit írással címéül *A közös feladat*nak neveztem.

Ide másolom:

A közös feladat

(*A Magyar Széppróza Napja 2019*)

Amikor nyolcvanévesen arról gondolkodtam, hogy mire van esélye a magamfajta öregembernek, arra a végkövetkeztetésre jutottam, hogy ha élek: írok, s ha írok – élek.

És nincs harmadik lehetőség.

Az azóta eltelt időben azonban derengeni kezdett előttem, hogy mégis van egyféle „harmadik” lehetőség is. Hiszen az egész történelmünk – irodalomtörténetünk is! – bizonyíték arra, hogy az író – és az olvasó! – ember számára létezik ez a „titokzatos harmadik lehetőség...”

És ez nem az élet és az írás kölcsönhatásában valósul meg, hanem azt követően: az olvasásban.

Mégpedig a folyamatos, mindenkori továbbadás lehetőségében.

És ez ezer évek óta adott, az agyagtáblák üzenetétől a most leírt mondat továbbadható-nyitható távolságában...